SSLC Public Examination – March 2015

Model Question Paper – III Language Samskrita (67 S)

दशमकक्ष्या तृतीयभाषा संस्कृतम्

मार्गदर्शिनी प्रश्नपत्रिका (P.F)

Time : 2 1/2hours **Max Marks : 100**

भागः – A

(गद्यम्, पद्यम् – पूरकपाठाः)

* **एकवाक्येन उत्तरं लिखत ।** 10×1=10

1. किं तथैव तिष्ठति ?
2. हनूमान् सीतायै किं प्रायच्छत् ?
3. भिन्ना का ?
4. किमर्थं राज्ञः प्रीतिः अनुदिनम् एधते ?
5. सर्वदमनस्य माता का ?
6. का जनकेन सह पुस्तकमेलां गतवती ?
7. मेलुकोटे कस्मिन् मण्डले अस्ति ?
8. स्वामी विवेकानन्दः कुत्र गतवान् ?
9. दिलीपः भूमिं काम् इव शशास ?
10. अर्जुनः अन्ते किं ज्ञातवान् ?

11. **संयोजयत ।** 5×1=5

i.	दुष्यन्तः	श्रद्धास्थानम्
ii.	सिद्धिसाधने	पण्डितः
iii.	श्री कृष्णः	शकुन्तला
iv.	ज्ञानी	महाभारतम्
v.	वेदव्यासः	गीताचार्यः

* **द्वित्रैः वाक्यैः उत्तरं लिखत ।** 2×3=6

12. बिट्टिदेवः किमर्थं श्री वैष्णवदीक्षां स्वीकृतवान् ?
13. सीता कथम् आनन्दं भेजे ?
14. अर्जुनः कृष्णं किम् अपृच्छत् ?

* **श्लोकयोः तात्पर्यंकन्नड भाषया वा आङ्ग्लभाषया वा लिखत ।** 2×2=4

15) परमस्माकं त्वेको देशः
परम्परा नस्त्वेकैव ।
सिद्धिसाधन श्रद्धास्थानम्
ध्येयोद्देशौ न तु भिन्नौ ॥

16) कर्मण्येवाधिकारस्ते मा फ्लेषु कदाचन ।
मा कर्मफलहेतुर्भूः मातेसङ्गो ऽस्त्वकर्मणि ॥

* **संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुतः–** 1×3=3

ಮಹಾಭಾರತದ ಭೀಷ್ಮಪರ್ವದಲ್ಲಿ ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿವೆ.

* **कन्नडभाषया अनुवादं कुरुतः–** 1×3=3

18) पुरा भोजभूपालस्य सभायाम् अनेके कवयः आसन् । तेषामेकः कालिदासः नाम । सः कविकुलगुरुः इति प्रसिद्धः ।

* **कव्योः देशकालग्रन्थादिविषये लिखत ।** 2×3=6

19. महर्षिः वेदव्यासः ।
20. श्री रामकृष्णराव्

* **यथा निर्देशम् उत्तरं लिखत ।** 3×3=9

21) गच्छ अद्य अहं पुस्तकं न दास्यामि ।
कः पाठः? कः अवदत्? कम् अवदत् ?

22) राजन् ! तुष्टास्मि वरं वृणीष्व ।
कः पाठः? का अवदत्? कम् अवदत्?

23) हन्त! वर्धते ते संरम्भः ।
कः पाठः? का अवदत्? कम् अवदत्?

* **कर्णाटकभाषाया संस्कृतभाषया आङ्ग्लभाषया वा उतरं लिखत ।** 3×4=12

24. शुकनासः किमर्थं चन्द्रापीडम् उपदिशति ?
25. दुष्टशिष्टानां विषये दिलीपस्य व्यवहारः कथम् आसीत् ?
26. राजा विक्रमार्कस्य औदार्यं कथं ज्ञातवान् ?
27. मेलुकोटे क्षेत्रम् अधिकृत्य लिखत ।

* **पद्ये पूरयत ।** 2×4=8

28. कुण्डलीकृत______________________
____
____
_______________________नमोऽस्तु ते॥

29. शीलंशौर्यम्______________________
____
____
_____________________ अक्षयो निधिः॥

भागः – B
(व्याकरण विभागः)

*** सूक्तोत्तरं चित्वा लिखत ।** **12×1=12**

30) पत्रम् अस्य पर्यायपदम् एतत् भवति ।
अ) आतपः आ) पर्णम् इ) प्रपत्रम् ई) पर्व

31) अक्षयः – एतस्य विरुद्धार्थकम् एतत् भवति ।
अ) विक्षयः आ) सक्षयः इ) क्षयः ई) अक्षयाः

32) अत्र समूहेतरपदम् एतत् भवति ।
अ) आनीतवान् आ) कृतवती इ) दत्तवान् ई)ज्ञातवान्

33) जनकात्मजायाः – अत्र एषा विभक्तिः अस्ति ।
अ) प्रथमा आ) तृतीया इ) पञ्चमी ई)षष्ठी

34) विद्यालयः अत्र अयं सन्धिः वर्तते ।
अ) यण् आ) सवर्णदीर्घः इ) गुणः ई) विसर्गः

35) अधीतव्याकरणः – अत्र एषः समासः भवति ।
अ) बहुव्रीहिः आ) द्वन्द्वः इ) तत्पुरुषः ई) अव्ययीभवः

36) व्यजिज्ञपत् – अत्र एषः लकारः अस्ति ।
अ) लट् आ) लोट् इ)लृट् ई) लङ्

37) प्रसन्नः अस्य विरुद्धार्थकं पदम् एवं भवति ।
अ) सुप्रसन्नः आ) प्रपन्नः इ) अप्रसन्नः ई) कप्रसन्नः

38) सेवक इति – अस्य सन्धिविभागः एवं भवति ।
अ) सेवकाः+इति आ) सेवक+इति इ)सेवकः+इति ई) सेवका+इति

39) अनुरूपम् अस्य विग्रहवाक्यम् एवं भवति ।
अ)योग्य रूपम् आ) रूपस्य योग्यम् इ) रूपाय योग्यम् ई) अनु रूपम्

40) फलति अस्य बहुवचनरूपम् एवं भवति ।
अ) फलन्ति आ) फलतः इ)फलामि ई) फलसि

41) माता अस्य अन्यलिङ्गरूपम् एवं भवति ।
अ) मता आ) जननी इ) पिता ई) स्वसा

42. चतुर्थ पदं लिखत । **2×1=2**

i. वसुदेवस्य अपत्यं पुमान् – वासुदेव :: भृगोः अपत्यं पुमान् .... ।
ii. पशुत्वम् – क्त्वा :: प्रत्ययः – चातुर्यम् .... ।

43. कृदन्त पदं चित्वा लिखत । **2×1=2**

i. राघवः गच्छन् पठति ।
ii. शीला पद्यं लिखितवती ।

भागः – C
(रचना विभागः)

*** लक्षणं विलिख्य अलङ्कारस्य नाम लिखत ।** 1×2=2

44. माघे मेघे गतं वयः ।

*** प्रस्तार ं विलिख्य गणविभागं कृत्वा छन्दसः नाम लिखत ।** 1×2=2

45. निजहृदि विकसन्तःसन्तिसन्तः कियन्तः ।

46. एकदिनस्य विरामं सम्प्रार्थ्य मुख्योपाध्यायं प्रति विरामपत्रं लिखत । 1×5=5

*** प्रबन्धमेकं लिखत ।** 1×5=5

47. सङ्गणकयन्त्रम्   अथवा   परिसरः

*** गद्यभागं पठित्वा अधो लिखत प्रश्नानाम् उत्तरं लिखत ।** 4×1=4

48. कस्मिंश्चित् ग्रामे कश्चित् वणिक् आसीत् । तस्य गृहस्य प्राङ्गणे प्रतिदिनम् एकः काकः आगत्य तत्र पतितम् उच्छिष्टं खादति स्म । वणिजः गृहजनानां सर्वेषां तस्य काकस्य परिचयः आसीत् । कदाचित् तत्र केचन हंसाः आगताः । हंसाः वयं मानससरोवरात् उड्डयनं कुर्वन्तः आगताः इति अवदन् । तत् श्रुत्वा वणिजः गृहस्य बालकाः काकं दर्शयित्वा उक्तवन्तः । एषः काकः अपि बहुदूरम् उड्डयत् । तावदेव न एषः उड्डयनप्रकारान् जानाति इति ।

प्रश्नाः

1. कस्मिंश्चित् ग्रामे कः आसीत् ?
2. काकः तत्र पतितं किं खादति स्म ?
3. कदाचित् तत्र के आगताः ?
4. आसीत् इति क्रियापदं कस्मिन् लकारे अस्ति ?

***